

Norsk Oljeregnskaps- og skattesymposium

IFRS i praksis og utvalgte problemstillinger for olje/gass selskapene

13. juni 2006

Dette dokumentet er Ernst & Youngs eiendom. Dokumentet kan ikke benyttes av eller videreformidles til andre uten på forhånd å ha innhentet skriftlig tillatelse.

IFRS i praksis og utvalgte problemstillinger for olje/gass selskapene

- Innledning
- Innføring av IFRS og enkelte generelle utfordringer
- Utvalgte olje/gass problemstillinger

IFRS i praksis og utvalgte problemstillinger for olje/gass selskapene

Hva skjer

- IFRS innføring i EU/EØS, Australia, Hong Kong og Sør-Afrika
- MoU IASB og FASB
- Japan og Kina er på vei

	2004	2003
Largest IPO	Belgacom	China Life
Number of 20 largest IPOs that are outside US	14	16
Number of 20 largest IPOs that are companies outside the US	16	19
Japanese IPOs	171	121
Chinese IPOs cumulatively raising over \$12 billion in each year	142	94
Number of exchanges on which top 20 IPOs were completed	11	11

IFRS i praksis og utvalgte problemstillinger for olje/gass selskapene

Et alminnelig inntrykk fra innføringen av IFRS

- Innføring av IFRS og ikke bare en regnskapsstandard – en regnskapsrevolusjon på et år ?
- Relativt konsistent praksis?
- Enkelte forhold har kommet som en overraskelse på ledelsen
- Få endringer i standarder i 2005/2006, men flere bransjeutfordringer
- Hva vil skje fremover
 - Konvergering IFRS og US GAAP
 - Olje/gass problemstillinger
 - Reserver
 - "Fair Value"

IFRS i praksis og utvalgte problemstillinger for olje/gass selskapene

Regnskapsfaglige og juridiske erfaringer fra innføringen av IFRS

- Stort behov for fortolkninger – usikker rettstilstand
- På enkelte områder har det vært behov for betydelige endringer i forhold til tidligere praksis
- Kombinasjon av verdsettelse – og regnskapskompetanse
- Kravene til noteopplysninger har vært særlig krevende, og kanskje har det ikke vært mulig å etterleve alle krav?

IFRS i praksis og utvalgte problemstillinger for olje/gass selskapene

EYs brukerundersøkelse

- Finans-/økonomidirektører i børsnoterte norske foretak var målgruppen
- Kommunikasjon med kapitalmarkedet har generelt ikke blitt oppfattet å være et stort problem
- Bare 50% av selskapene mener de har tilstrekkelig kompetanse
- Nesten halvparten har ikke oppnådd bedre regnskapsdokumentasjon
- Utarbeidelse av noteopplysninger og spesielt for finansielle instrumenter har desidert vært mest krevende
- Prosessen mot revisor er mer krevende

Innføring av IFRS og enkelte generelle utfordringer

Innføring av IFRS og enkelte generelle utfordringer

- Inntektsføring
 - Sammensatte transaksjoner
 - Byttetransaksjoner
 - IAS 17(IFRIC 4) vs IAS 18
 - Mer- og mindreinntekt
- Vurdering av eiendeler til markedsverdi
 - Verdsettelsesmetode
 - Pålitelighetsunntak
- Balanseføring utsatt skattefordel
 - "Bevisførsel" og dokumentasjon
- Balanseføring utviklingsutgifter
 - Skillet forskning og utvikling
 - Skillet utvikling og drift
 - Sannsynlighetskravet
- Dokumentasjon sikringseffektivitet
 - Måling og dokumentasjon
- Konsolidering
 - De facto kontroll
 - SPE (Sic 12)
- Leasing (IAS 17/IFRIC 4)
- Innbygde derivater (IAS 39)
- Kostprisallokering oppkjøp
 - Verdsettelse av identifiserbare eiendeler og forpliktelser

Innføring av IFRS og enkelte generelle utfordringer

- Krevende noteopplysninger
 - Estimatusikkerhet (IAS 1)
 - Prinsippnoten (IAS 1)
 - Nedskrivninger (IAS 36)
 - Leieavtaler (IAS 17)
 - Oppkjøp (IFRS 3)
 - Immaterielle eiendeler (IAS 38)
 - Finansielle instrumenter (IAS 32)
 - Aksjebasert betaling (IFRS 2)
 - Segment (IAS 14)
 - Discontinued operation

Nærmere om enkelte generelle problemstillinger

- Verdsettelse av identifiserbare eiendeler og forpliktelser ved oppkjøp (IFRS 3 B16)
 - ” fair value” (salgsverdi), men bruk av angitte hjelpemetoder
- Noteopplysninger vedrørende goodwill og lignende i vurdering av verdifall (IAS 36)
 - opplysning om forutsetningene for verdsettelsen og usikkerhet (sensitivitet)
- Forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelser
 - økonomiske og aktuarmessige forutsetninger
 - erfaringer viser store negative estimatavvik
 - opplysning om aktuarforutsetninger ved store negative avvik eller endringer i forutsetningene
 - selskapsspesifikke forutsetninger for både økonomiske og aktuarmessige forutsetninger

Verdsettelse av identifiserbare eiendeler og forpliktelser ved oppkjøp

- Finansielle instrumenter
 - Markedsverdier
 - Nøkkeltall
 - Nåverdi og lignende
- Ferdigvarer/varer i arbeid
 - Salgspris minus salgskostnader, ferdigproduksjonskostnader og fortjenestemargin vedrørende salgsinnsats og delvis produksjonsinnsats
- Råvarer
 - Gjenanskaffelseskost
- Bygg/ Tomt
 - Markedsverdi
- Varige driftsmidler
 - Markedsverdi, eventuelt
 - Gjenanskaffelseskost
 - Nåverdi av separerbare kontantstrømmer
- Immaterielle eiendeler
 - Markedsverdi/nøkkeltall, eventuelt nåverdi av separerbare kontantstrømmer (ks)/avkastningskrav
 - Direkte identifikasjon av ks
 - Identifikasjon av ks via andre markeder (f.eks. royaltymarkedet)
 - Identifikasjon av ks via andre sammenlignbare selskaper (f. eks. uten aktuell immateriell eiendel)
 - Identifikasjon av ks via kalkulatorisk ks bidrag (avgrensning mot goodwill)
- Pensjoner
- Utsatt skatt

Noteopplysninger vedrørende goodwill o.l. i vurdering av verdifall

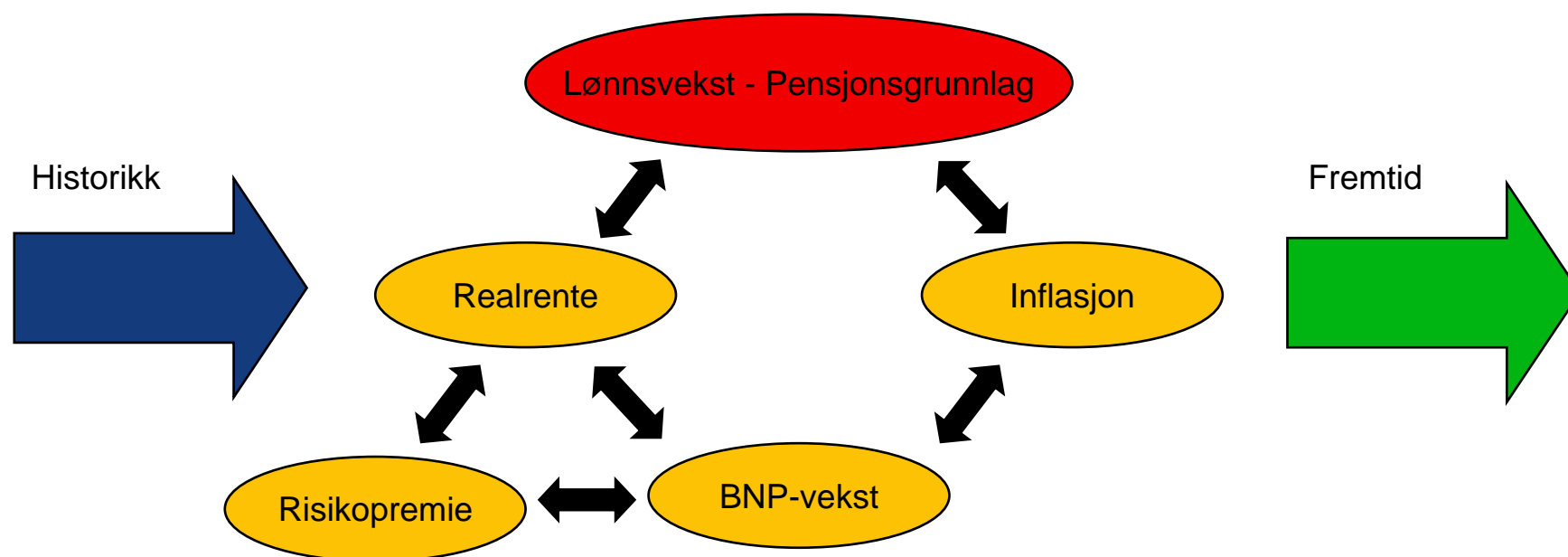
- Opplysningene gjelder for hver KGE
- Generelle opplysninger
 - Knytter seg til årlig verdivurdering
 - Regnskapsført verdi av goodwill o.l.
 - Hvorvidt FVLCS (netto salgsverdi) eller VIU (bruksverdi) er lagt til grunn
- Opplysninger om verdsettelsen for VIU
 - Hva er de vesentligste forutsetningene
 - Grunnlag for de vesentligste forutsetningene
 - (a) Konsistent med tidligere perioders resultater/observasjoner
 - (b) Konsist med eksterne informasjonskilder
 - (c) Dersom ikke (a) eller (b), hvordan og hvorfor avvik
 - Grunnlaget for en spesifikk prognoseperiode utover 5 år
 - Vekstraten for perioden etter den spesifikke prognoseperioden og hvorfor den avviker fra vekstratene for bransjen, landet o.l.
 - Avkastningskravet

Noteopplysninger vedrørende goodwill o.l. i vurdering av verdifall

- Opplysninger om FVLCS
 - Tilsvare de 2 første punktene under VIU
- Sensitiviteter – dersom det er en rimelig sannsynlighet for fremtidig nedskrivning
 - Opplysningskrav
 - Angivelse av hvor mye VIU/FVLCS overstiger regnskapsført verdi
 - Kvantitative størrelser for den vesentlige forutsetningen
 - Angivelse av hvor mye de vesentligste forutsetningene må endres før det oppstår en nedskrivningssituasjon
 - Mest aktuelle situasjoner
 - Nylig oppkjøpt virksomhet
 - "Buffer" er relativt lav (15-30%)
 - Avkastningskrav er sjeldent den mest vesentlige forutsetningen

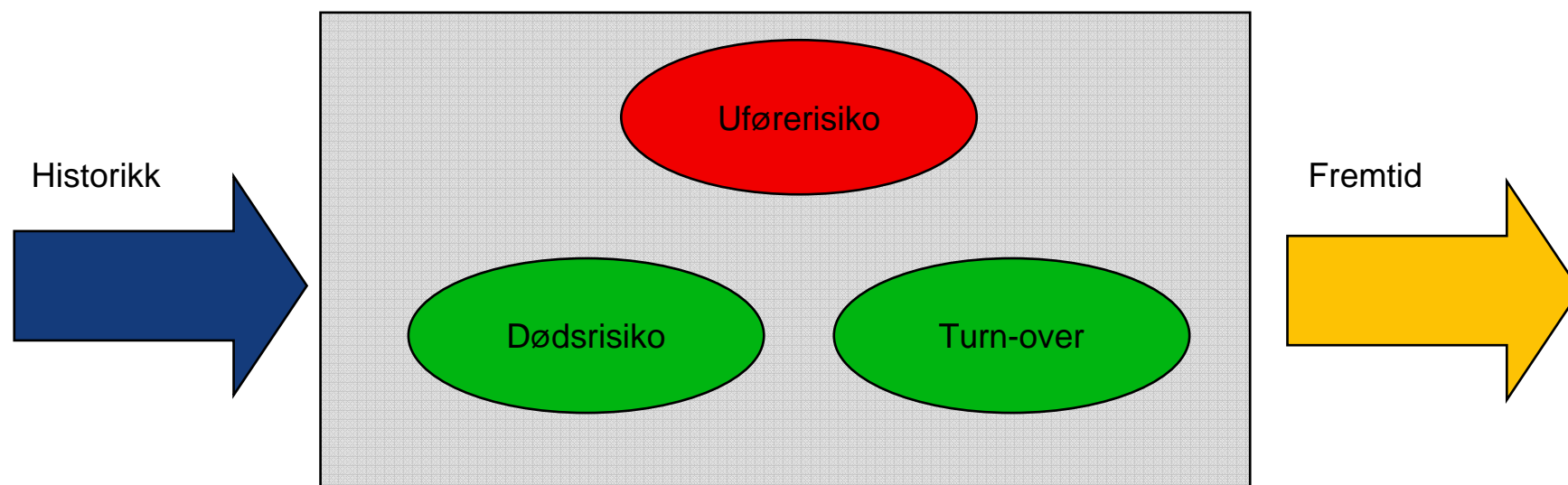
Forutsetninger for beregning av pensjonsforutsetningen

Økonomiske forutsetninger

Forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelsen

Aktuarmessige forutsetninger

Utvalgte olje/gass problemstillinger

Utvalgte olje/gass problemstillinger

- Joint Ventures
- Avskrivninger
- Utbyggingsprosjekter og kostnadsoverskridelser
- Avsetning for fjerningsforpliktelser
- PSA'er
- Over/underløft
- Nedskrivning og reversering av nedskrivninger
- Byttetransaksjoner
- Inntektsføring – brutto/netto
- IAS 39 og ikke-finansielle kontrakter
- Friinntekt
- IFRS 6?

Joint ventures

- Bransjepraksis er proporsjonalkonsolidering
 - Også etter US GAAP (bransjeunntak)
- IAS 31 Interests in Joint Ventures
 - Entities
 - Operations
 - Assets
- Felleskontroll begrepet er innskjerpet
 - Krever enstemmighet på alle strategisk finansielle og operative beslutninger
- De fleste Nordsjø joint ventures vurderes å være jointly controlled assets
 - Fortsatt proporsjonalkonsolidering

Avskrivninger

- Avskrivninger (systematisk over brukstid)
 - Valg av metode
 - Lineær, diminishing balance method, unit of production, sum-of-the-units method (sum-of-the-digits)
 - Estimering av brukstid (useful life) for virksomheten
 - Ikke økonomisk levetid
 - Estimering av restverdi (residual value)
 - Estimert beløp som foretaket kan forvente å motta ved avhendelse på balansedagen gitt forventet alder og tilstand på driftsmidlet ved utgangen av brukstiden
 - Inflasjon / forventninger til endret verdi hensyn tas ikke
 - Grensedragning mot fjerningsutgifter
- Vurderinger må dokumenteres av regnskapsavlegger

Avskrivninger

- Tre mulige metoder/nåværende praksis
 - Grunnleggende metoden
 - Produksjon* (capex/proved reserves)
 - FAS 19 metoden
 - Produksjon* (capex/proved developed reserves)
 - Inkludere fremtidig capex som er nødvendig for å få tilgang til reservene i DD&A beregningen
 - Produksjon* ((capex+fremtidig capex)/utvinnbare reserver)

- Hvilken metode er akseptert under IFRS?

Utbyggingsprosjekter og kostnadsoverskridelser

- IAS 16.22 "Abnormal waste"
 - Letefasen, IFRS 6
 - Utbyggingsprosjekter
 - Aktiveres ikke
- Hva er "abnormal waste"?
 - Materialer, arbeid, andre kostnader
 - Subjektiv vurdering
 - Komplekse vs. enkle prosjekter
 - Ny teknologi

Avsetning for fjerningsforpliktelser

- Gjeldsdefinisjon – IAS 37/FIN 47 (US GAAP)
- Kontantstrøm estimerer
 - Sannsynlighetsveide kontantstrømmer
- Diskonteringsrenten og endringer i denne
- Klassifikasjon av rentekomponent

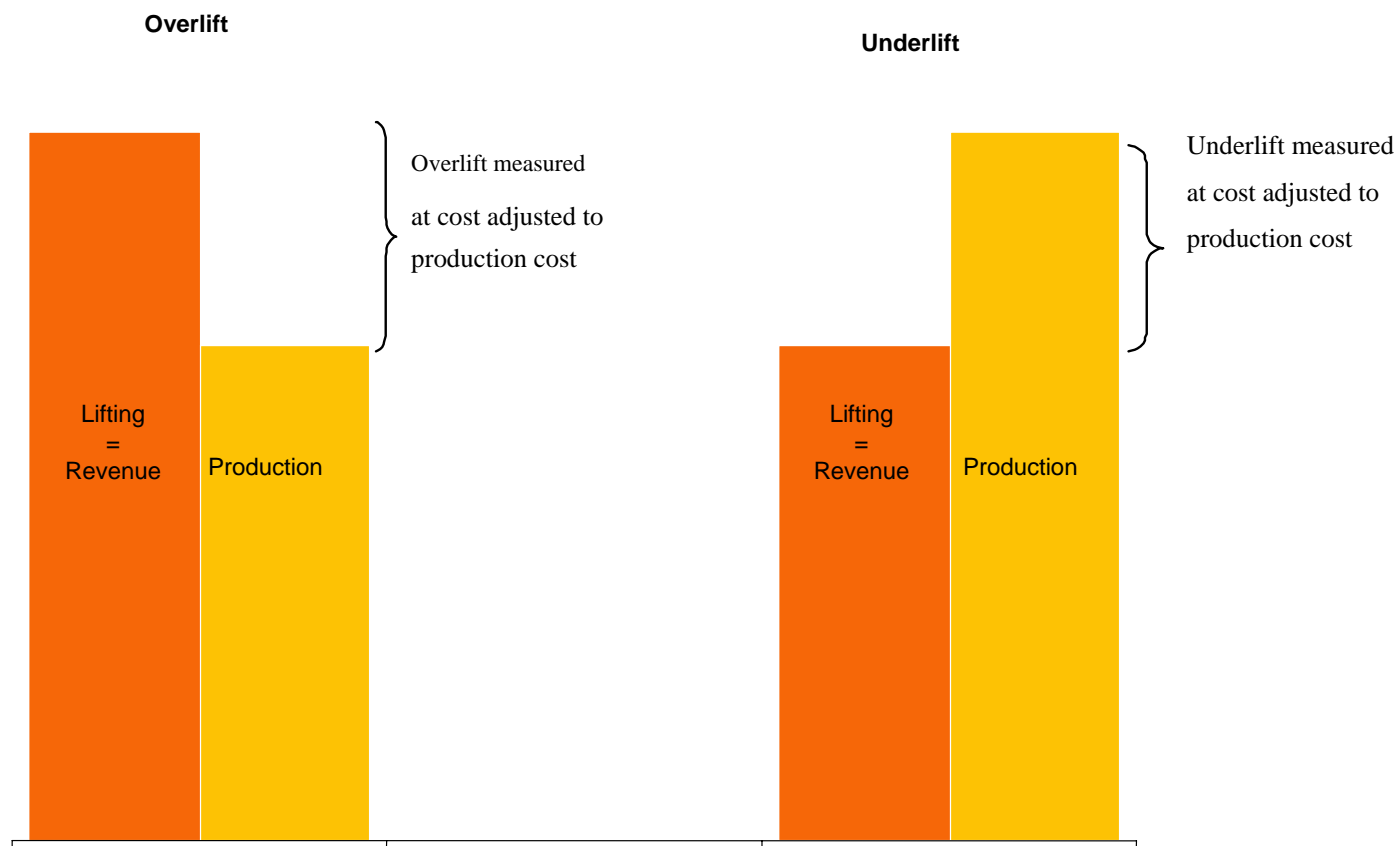
PSA'er

- IAS 8.10-12 gir etter vår vurdering støtte for at avtalene skal bokføres etter økonomisk substans og ikke juridisk form
- Tidligere praksis kan videreføres (proporsjonal konsolidering)
- Brutto eller nettoføring
 - Andel av oljeproduksjon som leveres til myndighetene – netto
 - Innteksskatt betalt in kind – brutto
- Avtalene må vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle

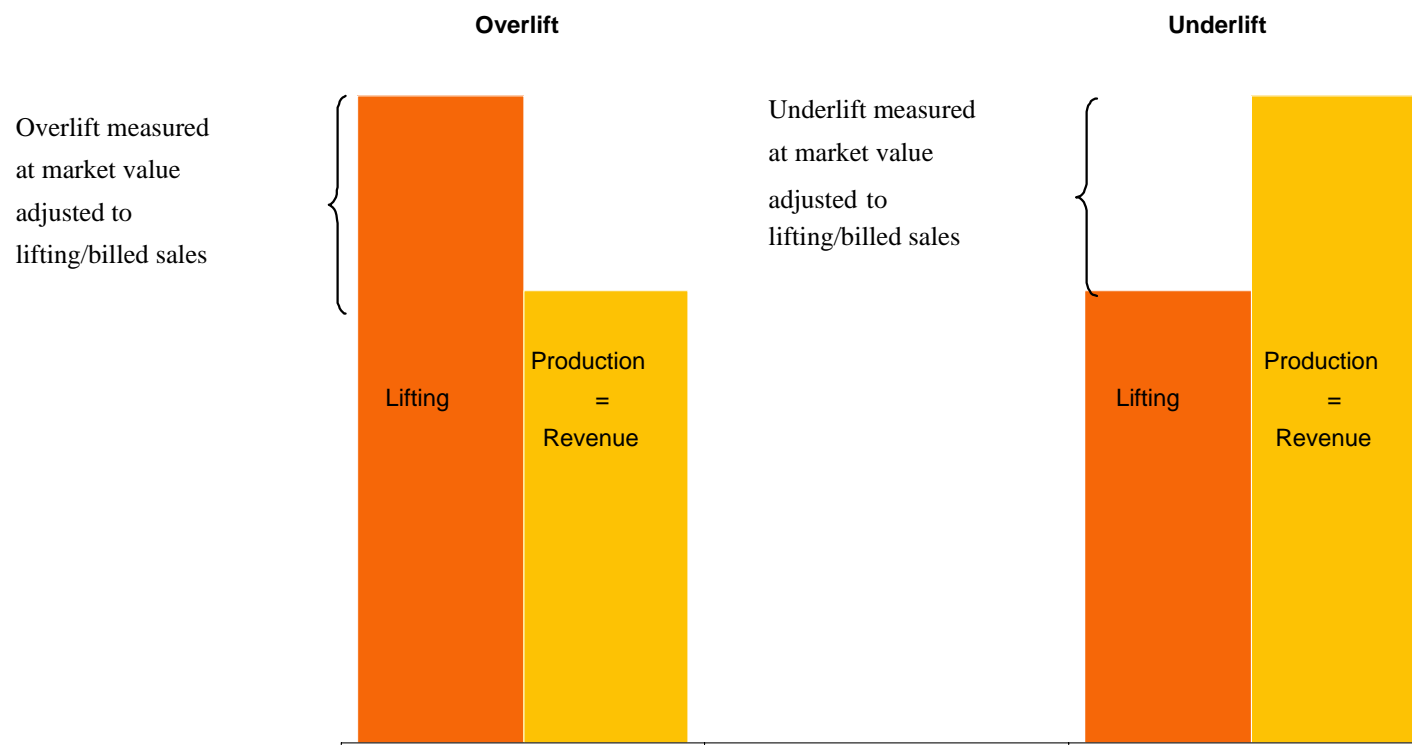
Over/underløft

- Ikke regulert i IFRS
 - Må bruke de generelle standarder og prinsipper i IFRS
- To metoder er anvendt i bransjen
 - Salgsmetoden – basert på leverte mengder
 - Rettighetsmetoden – basert på produserte mengder
- IAS 18 Revenue
 - Fokuserer på overføring av risiko og rettigheter til varene som selges
- Basis for inntektsføring?
- Klassifisering?
- Verdsettelse?
- IAS 39?

Over/underløft – *salgsmetoden (eksempel)*

Over/underløft – rettighetsmetoden (eksempel)

Nedskrivning og reversering av nedskrivninger

- Nedskrivningsvurdering
 - Vurdere indikatorer ved hver balansedag (IAS 36.9)
 - Årlig test for immaterielle eiendeler og goodwill uavhengig av indikatorer (IAS 36.10)
- Eksterne og interne indikatorer må vurderes (IAS 36.12)
- Avgrensning mot subsequent events
- Fastsette vurderingsenhet
- Fastsette gjenvinnbart beløp
 - Høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi
- Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn bokført verdi
 - Nedskrivning til gjenvinnbart beløp
- Reversering dersom grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede
 - Eksterne og interne indikatorer

Nedskrivning og reversering av nedskrivninger

- **Lete- og utforskningskostnader (IFRS 6)**
- **Nedskrivning**
 - Indikatorer for nedskrivning (IFRS 6.20)
 - Måling og innregning av nedskrivning (IAS 36)
- **Reversering**
 - Følger reglene i IAS 36
 - Forskjell mellom reversering og fraregning (derecognition)
 - Fraregning reguleres i IAS 16 (og IAS 38)

Nedskrivning og reversering av nedskrivninger

- Dersom en ikke forventet fremtidige økonomiske fordeler knyttet til letekostnadene på det tidspunktet de ble nedskrevet vil de bli å anse som fraregnet (derecognized), og vil følgelig ikke kunne reverseres selv om feltet blir utbygget på et senere tidspunkt
- “Expectation of future economic benefits”

Nedskrivning og reversering av nedskrivninger

1. Letebrønner resulterer ikke i drivverdige funn av olje og gassreserver
2. Letebrønner resulterer ikke i funn som er store nok til at utbygging er vurdert som lønnsomt
3. Utvinnbare reserver er oppdaget, men disse er lokalisert innenfor et komplekst reservoar og kan ikke utvinnes på en økonomisk forsvarlig måte med dagens teknologi og under dagens økonomiske forhold
4. Økonomisk utvinnbare reserver er oppdaget, men disse anses som 'stranded' gas reserver som krever betydelig infrastruktur som kjøleanlegg, rørledning eller terminaler for håndtering av LNG som ikke er økonomisk forsvarlig å bygge under dagens økonomiske forhold
5. Utvinnbare reserver er oppdaget, men disse er lokalisert innenfor et komplekst reservoar slik at kostnaden pr i dag ved å ta ut disse reservene ikke kan forsvare bygging av den nødvendige infrastrukturen. Ledelsen mener imidlertid at området har stort potensial for andre funn og det er mulig at den nødvendige infrastrukturen vil bli bygget i fremtiden

Bytte av eiendeler

- IAS 16.24 krever at eiendeler som er anskaffet i bytte for en ikke-monetær eiendel, eller en kombinasjon av monetær og ikke-monetær eiendel, måles til virkelig verdi, med mindre
 - Byttetransaksjonen mangler økonomisk substans
 - Virkelig verdi kan ikke måles pålitelig på verken avgitt eller mottatt eiendel
- Ingen tilsvarende retningslinjer i IFRS 6

Bytte av "business"

- IFRS 3 regulerer hva som regnes som "business"
 - Bygger på US GAAP som del av konvergeringsprosjektet (EITF 98-3)
 - Business krever input, prosesser og output
- Annen rettleiding tilgjengelig - FAS 19, APB 29/FAS 153 og UK SORP
- Verdifordeling og verdsettelse av identifiserbare eiendeler og forpliktelser?
- "Step-up" av utsatt skatt ved §10 vedtak
 - US GAAP (EITF 98-11)
 - Business - step-up (forenklet metode)
 - Assets - step-up (full verdi)
 - IFRS
 - Business - step-up
 - Assets - ikke step-up

Byttetransaksjoner

- Vurdering av eiendelen/lisensen (markedsverdi eller ikke) vil avhenge av hvilken utviklingsfase disse eiendelene/lisensene er i
 - Bytter
 - Hvis en eller to eiendeler/lisenser har passert letefasen gjelder IAS 16.24 eller IFRS 3
 - Hvis eiendelene er i letefasen benyttes regnskapsreglene som gjaldt rett før innføringen av IFRS 6 – dvs kontinuitet
 - Farm-in (tilsvarende farm-out) og bæring
 - Hvis eiendelen/lisenser involvert i farm-in har passert letefasen gjelder IAS 16.24 eller IFRS 3
 - Hvis eiendelen involvert i farm-in er i letefasen benyttes regnskapsreglene som gjaldt rett før innføringen av IFRS 6 – dvs kontinuitet
 - Unitisering og redeterminering?

Inntektsføring – brutto/netto

- Agent v.s. prinsipal
- Handel v.s. kundeavtaler med fysisk levering – agent v.s. prinsipa
- Kjøps- og salgsavtaler – inngått i sammenheng med hverandre

IAS 39 og ikke-finansielle kontrakter

- Kontrakter for kjøp og salg av ikke-finansielle objekter som kan gjøres opp "netto finansielt" skal regnskapsføres under IAS 39 som om disse kontraktene var finansielle instrumenter, med mindre kontraktene er inngått og fortsatt holdt i tråd med virksomhetens behov for å kjøpe, selge eller bruke
- Kan gjøres opp netto finansielt: Omfatter også kontrakter hvor underliggende er "readily convertible to cash"
- Ikke NPNS unntak dersom
 - Praksis for nettooppgjør
 - Kontrakten er en skrevet opsjon om å kjøpe eller selge
- Krav om separering av innebygde derivater også under IFRS

Ikke-finansielle kontrakter

IFRS vs. US GAAP

■ US GAAP

- Normalt ikke NPNS unntak dersom kontrakten inneholder innebygde derivater
- Dokumentasjonskravet for NPNS kontrakter medfører en valgmulighet vedrørende regnskapsføring
- Ikke krav om å skille ut innebygde derivater i kontrakter som er dokumentert som NPNS kontrakter
- Kan ikke skille ut et innebygd derivat og ha NPNS "på resten"

■ IFRS

- Kan få NPNS unntak selv om kontrakten inneholder innebygde derivater
 - NB: skrevne opsjoner
- Ikke formelt dokumentasjonskrav og derved ikke valgmulighet
- Må separere innebygde derivater også i kontrakter som er NPNS kontrakter
- Skille ut et innebygd derivat (for eksempel volumopsjonalitet) og ha NPNS på resten av kontrakten??

Friinntekt

- Friinntekt anses som en eiendel som gir et ekstra fradrag i skatt utover anskaffelseskost
- Etter vår vurdering skal en slik eiendel på tidspunktet for innregningen deles i et “kostelement” og et “ekstra fradrag” element. Utsatt skatt skal kun beregnes på forskjellen mellom “kostelementet og dets skattebase
- Konsekvensen av dette er at friinntekten vil bli behandlet tilsvarende en permanent forskjell og gir redusert skattekostnad over de 4 årene med “ekstra fradrag” elementet
- For investeringer på NCS vil det på investeringstidspunktet oppstå en midlertidig forskjell i henhold til IAS 12.5. Denne forskjellen vil imidlertid i henhold til IAS 12.15 og 24 ikke bli inkludert i beregningen av utsatt skatt fordi den har oppstått fra en transaksjon som ikke er en foretaksintegrasjon og vil ikke påvirke skattbart resultat på det tidspunkt transaksjonen oppstår

IFRS – Regnskapsføring av lete – og utforskningskostnader

- Hovedprinsipp
 - Fortsette dagens praksis etter nåværende prinsipp
- "Successful efforts" metoden
- "Full cost" metoden
 - Ikke preferert metode i.h.t. IASC's Extractive Industries Issue Paper